

**REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
w Poznaniu**

Poznań, 14.01.2026 r.

WOO-IV.4220.1815.2025.AK.4

POSTANOWIENIE

Na podstawie art. 123 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2025 r. poz. 1691), w związku z art. 64 ust. 1b, ust. 3 i ust. 5, a także art. 66 oraz art. 68 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r., poz. 1112 z późn. zm.), po rozpatrzeniu wystąpienia Burmistrza Trzcianki z dnia 24.10.2025 r., znak: OŚ.6220.36.2025.AB

Uzgadniam

- I. Konieczność przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięcia pn.: „Budowa małej elektrowni wodnej na rzece Noteci gmina Trzcianka” na działkach nr ewid: 766/3 i 672/1 obręb 0020 Stobno gmina Trzcianka oraz nr ewid.: 19 i 20 obręb 0001 Byszki gmina Ujście ze względu na jego możliwe negatywne oddziaływanie na obszary Natura 2000: obszar specjalnej ochrony ptaków Nadnoteckie Łęgi PLB300003 i specjalny obszar ochrony siedlisk Dolina Noteci PLH300004.
- II. Określam zakres raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, który powinien spełniać wymagania określone w art. 66 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 z późn. zm.), a ponadto zawierać analizę podanych niżej zagadnień:

1. Z zakresu ochrony przyrody i bioróżnorodności:

- 1) Przedstawienie aktualnych danych dotyczących bioty grzybów i szaty roślinnej terenu przedsięwzięcia. W raporcie należy wyjaśnić czy na terenie przedsięwzięcia występują siedliska przyrodnicze lub gatunki roślin mające znaczenie dla Wspólnoty, to jest wymienione w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz. U. z 2014 r. poz. 1713).
- 2) Przedstawienie aktualnych danych dotyczących fauny terenu przedsięwzięcia i jego otoczenia ze wskazaniem stwierdzonych chronionych, rzadkich lub zagrożonych wyginięciem gatunków zwierząt, w tym ptaków, płazów i ryb. Należy opisać metodykę prowadzenia badań oraz wskazać daty obserwacji przyrodniczych. W przypadku ptaków lęgowych należy podać stwierdzone gatunki, liczbę par i kategorie lęgowości zarówno na terenie przedsięwzięcia, jak i w 100 m strefie buforowej. W przypadku ryb oprócz gatunków wykazanych na podstawie badań terenowych należy wykazać gatunki potencjalnie występujące w rzece Noteci, w tym stwierdzone w przeszłości.

- 3) Dokonanie oceny wpływu, w tym wpływu skumulowanego, przedsięwzięcia na roślinność, florę i faunę terenu przedsięwzięcia, w tym na płazy i ryby, na etapie realizacji i eksploatacji przedsięwzięcia, w szczególności na zachowanie ciągłości regionalnego korytarza ekologicznego, jakim jest dolina Noteci wraz z opisem działań minimalizujących.
- 4) W związku z położeniem przedsięwzięcia na terenie obszaru ważnego dla ptaków województwa wielkopolskiego o nazwie „Dolina Noteci”, dokonanie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na gatunki ptaków i ich siedliska, ze względu na które wyznaczono wyżej wymieniony obszar.
- 5) Dokonanie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na krajobraz. W szczególności należy odnieść się do walorów przyrodniczych, walorów kulturowych, walorów estetyczno-widokowych oraz zagrożeń dla możliwości zachowania wartości wyżej wymienionego krajobrazu priorytetowego „Dolina Noteci Osiek nad Notecią – Walkowice”. Należy przedstawić działania ograniczające potencjalne negatywne oddziaływanie przedsięwzięcia na krajobraz.
- 6) Odniesienie się do celów, dla których utworzono obszar chronionego krajobrazu „Dolina Noteci”.
- 7) Odniesienie do zapisów planu zadań ochronnych obszarów Natura 2000: Dolina Noteci PLH300004 i Nadnoteckie Łęgi PLB300003, w szczególności do zidentyfikowanych w nich zagrożeń dla przedmiotów ochrony, celów działań ochronnych i działań ochronnych.
- 8) Przedłożenie informacji odnośnie stanu technicznego i sprawności obecnie istniejącej przepławki. W przypadku konieczności przebudowy przepławki lub budowy nowej przepławki należy przedstawić szczegółowe parametry przepławki, w tym: długość przepławki, liczbę komór, szerokości komór, głębokość wody w komorach, szerokość szczelin, różnicę poziomu wody między komorami, materiały wykorzystane do budowy komór, opis wpływu do przepławki w dolnej i górnej wodzie, opis połączenia przepławki z dnem rzeki, wskazanie prędkości przepływu wody przez przepawkę oraz prędkości prądu wabiącego, a także propozycje monitoringu porealizacyjnego.

2. Z zakresu hydrologii i wpływu na wody powierzchniowe:

- 1) Przedstawienie analizy wraz z oceną oddziaływania planowanej małej elektrowni wodnej na rzekę Notecę oraz tereny do niej przyległe w miejscu realizacji przedsięwzięcia i w jego otoczeniu, ze szczególnym uwzględnieniem zmian hydrologicznych poniżej i powyżej miejsca realizacji planowanego przedsięwzięcia.
 - 2) Przedstawienie analizy w zakresie funkcjonowania przedsięwzięcia w kształcie opisanym w k.i.p. pod kątem możliwości wystąpienia oddziaływania skumulowanego z innymi przedsięwzięciami o tym samym charakterze (inne jazy i budowle hydrotechniczne na rzece Noteci zlokalizowane w odległości mogącej prowadzić do skumulowanego oddziaływania z przedsięwzięciem objętym rozpatrywanym wnioskiem).
3. Z zakresu ochrony klimatu wyjaśnienie, w jaki sposób przedsięwzięcie może wpłynąć na zmiany klimatu i czy przewidziano rozwiązania łagodzące te zmiany, a także dokonanie oceny odporności przedsięwzięcia na przewidywane zmiany klimatu, tj. wyjaśnienie czy przedsięwzięcie będzie przystosowane do postępujących zmian klimatu uwzględniając elementy związane z klęskami żywiołowymi, np. silne wiatry, suszę, pożary, fale upałów i mrozów, powódzie, nawałne deszcze i burze, intensywne opady śniegu i proszę opisać ewentualne działania minimalizujące.

Wnioskodawca:
IOZE Invest Sp. z o.o.
ul. Skrajna 41a
25-650 Kielce

Uzasadnienie

13.11.2025 r. do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu, dalej Regionalnego Dyrektora, wpłynęło wystąpienie Burmistrza Trzcianki z 24.10.2025 r., znak: OŚ.6220.36.2025.AB w sprawie wyrażenia opinii co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięcia polegającego na budowie małej elektrowni wodnej – dalej MEW – na rzece Noteci na działkach nr ewid: 766/3 i 672/1 obręb 0020 Stobno gmina Trzcianka oraz nr ewid.: 19 i 20 obręb 0001 Byszy gmina Ujście. W oparciu o przedłożone materiały ustalono, że przedsięwzięcie zostało zaplanowane do realizacji na terenie gminy Trzcianka i gminy Ujście, przy czym większa część terenu przeznaczonego pod realizację przedsięwzięcia znajduje się w granicach gminy Trzcianka. Z tego względu organem prowadzącym postępowanie w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla analizowanego przedsięwzięcia jest, zgodnie z art. 75 ust. 4 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 z późn. zm.), Burmistrz Trzcianki. Do wystąpienia dołączono: wniosek o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, kartę informacyjną przedsięwzięcia, dalej k.i.p. oraz informację o braku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu objętego wnioskiem. Zgodnie z oświadczeniem złożonym przez Burmistrza Trzcianki wraz z wystąpieniem o wydanie niniejszej opinii wnioskodawca nie jest podmiotem zależnym od jednostki samorządu terytorialnego, dla której organem wykonawczym w rozumieniu art. 24 m ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2025 r., poz. 1153 z późn. zm.) jest w analizowanym przypadku Burmistrz Trzcianki.

Zgodnie z art. 64 ust. 1b ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 z późn. zm.), dalej ustawy ooś, w przypadku, gdy dla planowanego przedsięwzięcia regionalny dyrektor ochrony środowiska stwierdzi konieczność przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko ze względu na oddziaływanie przedsięwzięcia na obszar Natura 2000, dokonuje on uzgodnienia w drodze postanowienia. Art. 64 ust. 5 ustawy ooś wskazuje, że postanowienie to wiąże organ prowadzący postępowanie w sprawie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Ustalając, czy dla planowanego przedsięwzięcia potrzebne jest przeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko, Regionalny Dyrektor uwzględnił kryteria, o których mowa w art. 63 ust. 1 ustawy ooś, zbadał rodzaj, skalę i cechy przedsięwzięcia, wielkość zajmowanego terenu, zakres robót związanych z jego realizacją, prawdopodobieństwo, czas trwania, zasięg oddziaływania, możliwości ograniczenia oddziaływania oraz odwracalność oddziaływania, powiązania z innymi przedsięwzięciami, a także wykorzystanie zasobów naturalnych, różnorodność biologiczną, emisję i uciążliwości związane z eksploatacją przedsięwzięcia, gęstość zaludnienia wokół przedsięwzięcia oraz usytuowanie przedsięwzięcia z uwzględnieniem możliwego zagrożenia dla środowiska, m.in. względem obszarów objętych ochroną, w tym stref ochronnych ujęć wód i obszarów ochronnych zbiorników wód śródlądowych, obszarów wymagających specjalnej ochrony ze względu na występowanie gatunków roślin, grzybów i zwierząt, ich siedlisk lub siedlisk przyrodniczych objętych ochroną, w tym obszarów Natura 2000, a także wpływ na krajobraz. Burmistrz Trzcianki zakwalifikował rozpatrywane przedsięwzięcie do przedsięwzięć wymienionych w § 3 ust. 1 pkt 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać

na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839 z późn. zm.), to jest do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, dla których obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko może być stwierdzony.

Odnosząc się do art. 63 ust. 1 pkt 1 lit. a i pkt 3 lit. c i e ustawy ooś, na podstawie k.i.p. ustalono, że przedsięwzięcie będzie polegało na budowie małej elektrowni wodnej przy istniejącym stopniu wodnym nr 12 Nowe na rzece Noteci na działkach nr ewid: 766/3 i 672/1 obręb 0020 Stobno gmina Trzcianka oraz nr ewid.: 19 i 20 obręb 0001 Bysзки gmina Ujście. Analiza przedłożonych materiałów wykazała, że przedsięwzięcie obejmie swym zakresem wykonanie następujących obiektów:

- MEW,
- kanału derywacyjnego doprowadzającego i odprowadzającego wodę z MEW,
- grobli po obrysie kanału derywacyjnego,
- rowu otwartego opaskowego – częściowo zarurowanego.

W chwili obecnej w miejscu przeznaczonym pod realizację przedsięwzięcia i w jego sąsiedztwie znajduje się jaz służący piętrzeniu wody, śluza umożliwiająca żeglugę, a w samym miejscu posadowienia planowanej MEW starorzecze mające jednostronne połączenie z rzeką. W celu doprowadzenia i odprowadzenia wody do budowanej elektrowni wodnej projektuje się kanał derywacyjny o przekroju trapezowym i nachyleniu skarp min. 1:1,5 – max. 1:2. Po obrysie kanału derywacyjnego zaprojektowano groblę, która zostanie dowiązana do istniejącej i będzie stanowić drogę komunikacyjną do MEW, istniejącego jazu oraz do drogi wzdłuż rzeki. W celu zachowania istniejącego odpływu wód powierzchniowych planuje się także wykonanie rowu otwartego opaskowego (częściowo zarurowanego na wylocie), który przejmie funkcję istniejącego rowu, przewidzianego do przełożenia. Planowana elektrownia będzie się składała z 6 turbin niskospadowych o łącznej mocy do 600 kW przy poborze wody z rzeki Noteci w ilości do 40 m³/s. Powierzchnia przeznaczona pod przedsięwzięcie łącznie wyniesie ok. 2 ha.

Odnosząc się do art. 63 ust. 1 pkt 2 lit. e ustawy ooś, na podstawie przedstawionych materiałów stwierdzono, że teren przeznaczony pod przedsięwzięcie zlokalizowany jest na obszarze chronionego krajobrazu Dolina Noteci, który nie ma obowiązujących zakazów oraz na obszarach Natura 2000: obszarze specjalnej ochrony ptaków Nadnoteckie Łęgi PLB300003 i na specjalnym obszarze ochrony siedlisk Dolina Noteci PLH300004. Ustawa z dnia 7 grudnia 2000 r. o zmianie ustawy o ochronie przyrody (Dz.U. z 2001 r. Nr 3, poz. 21) w art. 11 określała, iż przepisy wykonawcze wydane na podstawie przepisów ustawy z dnia 16 października 1991 r. o ochronie przyrody (Dz. U. Nr 114, poz. 492 z późn. zm.), zachowują moc do czasu wejście w życie aktów wykonawczych wydanych na podstawie upoważnień ustawowych w brzmieniu nadanym ustawą, o zmianie ustawy o ochronie przyrody w zakresie, w jakim nie są z nią sprzeczne, jednak nie dłużej, niż przez okres 6 miesięcy od dnia jej wejścia w życie. Oznacza to, że akty powołujące istniejące obszary chronionego krajobrazu straciły swoją moc, o ile nie wydano aktów nowych w ww. terminie. Jednocześnie jednak art. 7 ustawy o zmianie ustawy o ochronie przyrody stanowi, że parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, pomniki przyrody utworzone na podstawie dotychczasowych przepisów stają się parkami krajobrazowymi, obszarami chronionego krajobrazu, pomnikami przyrody w rozumieniu ustawy. Uwzględniając następnie art. 153 ustawy z 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2023 r. poz. 1336) należy wskazać, że formy te zachowały byt prawny jako formy ochrony przyrody, jednakże z powodu utraty mocy aktów, które je powoływały i określały m.in. zakazy i nakazy obowiązujące na ich obszarze należy uznać, że nakazy i zakazy na ich terenie nie obowiązują. Ponadto zgodnie z mapą przebiegu korytarzy ekologicznych w Polsce opracowaną przez Zakład Badania Ssaków PAN w Białowieży (obecnie Instytut Biologii Ssaków) pod kierownictwem prof. dr hab. Włodzimierza Jędrzejewskiego na zlecenie Ministerstwa Środowiska, przedmiotowe przedsięwzięcie znajduje się w ponadregionalnym korytarzu ekologicznym GKPNc-7B „Środkowa Dolina Noteci”, a także na obszarze ważnym dla ptaków „Dolina Noteci” wyznaczonym na podstawie opracowania

przygotowanego przez Przemysława Wylegałę, Stanisława Kuźniaka oraz Pawła T. Dolatę „Obszary ważne dla ptaków w okresie gniazdowania oraz migracji na terenie województwa wielkopolskiego” zleconego przez Wielkopolskie Biuro Planowania Przestrzennego (Poznań 2008) oraz zgodnie z przeprowadzonym „Audytem krajobrazowym województwa wielkopolskiego”, który został uchwalony Uchwałą nr LI/1000/23 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 27 marca 2023 r., na terenie krajobrazu priorytetowego „Dolina Noteci Osiek nad Notecią – Walkowice”. Przedmiotowe przedsięwzięcie będzie zlokalizowane na wysokości istniejącego jazu „Nowe” na kanale obiegowym. Obecnie kanał obiegowy połączony jest z rzeką Notecią jedynie od kierunku zachodniego, od kierunku wschodniego oddzielony jest od rzeki groblą. Z przedłożonych w k.i.p. informacji wynika, że w związku z realizacją przedsięwzięcia nie wyklucza się wycinki drzew i krzewów, jednak brak bardziej szczegółowych informacji w tej kwestii. Nie przedłożono informacji odnośnie flory i roślinności w obrębie analizowanego terenu. Wskazano na występowanie 13 gatunków ryb, w tym objętej ochroną gatunkową różanki i ujętego w Załączniku II dyrektywy siedliskowej bolenia, nie wskazując jednak źródła pochodzenia tych informacji.

Na podstawie posiadanych przez Regionalnego Dyrektora informacji ustalono, że fragment starorzecza przy śluzie stanowi siedlisko przyrodnicze 3150. Z danych zebranych na potrzeby planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Noteci PLH300004 oraz z raportu o oddziaływaniu na środowisko wykonanego dla innego przedsięwzięcia planowanego na tym terenie natomiast wynika, że w zasięgu oddziaływania przedmiotowego przedsięwzięcia występują siedliska przyrodnicze: 3150, 6430, 91E0 oraz siedliska czerwończyka fioletka, bobra i wydry będących przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000. Odnośnie wydry i bobra w k.i.p. wskazano, że śladów obecności tych gatunków nie stwierdzono, a w wykazie stwierdzonych owadów nie wykazano obecności czerwończyka fioletka.

Możliwość migracji ryb, zgodnie z informacjami zawartymi w k.i.p., zapewni istniejąca przepławka, której środkowy i dolny odcinek przewidziane są do przebudowy. W k.i.p. nie przedłożono stanu technicznego i sprawności obecnej przepławki, dlatego nie można wykluczyć, że jej przebudowa nie jest niezbędna. Ponadto z ogólnie dostępnych informacji wynika, że przepławka znajduje się w rejestrze zabytków, zatem plany jej przebudowy mogą być utrudnione. Przedstawione rozwiązanie związane z przebudową przepławki nie wydaje się być wystarczające, aby zapewnić swobodną migrację ryb w rzece Noteci. W związku z tym, że kanał obiegowy, na którym planowana jest budowa elektrowni, jest znacznie dłuższy, niż przepławka, część ryb migrująca zarówno w dół, jak i w górę rzeki, zanim dotrze do przepławki, może podejmować próby migracji kanałem obiegowym. Optymalnym rozwiązaniem byłaby próba naprowadzenia migrujących ryb w kierunku przepławki i utrudnienia im wpływania do kanału obiegowego. Obecnie stosowanych jest kilka rodzajów barier dla ryb, od mechanicznych, poprzez dźwiękowe, do elektrycznych. Wysoką skutecznością wykazują się bariery elektryczne o zmiennym napięciu zwiększającym się w miarę zbliżania do turbin elektrowni. Wartość wytwarzanego pola elektrycznego powinna być dostosowana do występujących gatunków ryb. Uwzględniając powyższe nie można wykluczyć znaczącego negatywnego oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko przyrodnicze, w szczególności na zachowanie ciągłości korytarza migracyjnego ryb, jakim jest rzeka Notec. Ponadto ryby migrujące w dół rzeki, wpływające do turbin elektrowni, mogą być mechanicznie uszkodzane. Działaniem minimalizującym w tym przypadku może być nakładanie gumowych nakładek na końcówki wirników turbin, a także montaż ekranów kierujących, barier oprowadzających czy barier ochronnych. Kolejne zagrożenie dla ryb może wystąpić na etapie realizacji przedsięwzięcia podczas wykonywania prac związanych z pogłębianiem kanału obiegowego oraz jego połączeniem, od kierunku wschodniego, z rzeką Notecią. Prace takie mogą negatywnie wpływać także na płazy, zarówno na etapie realizacji, jak i eksploatacji przedsięwzięcia. Działaniem minimalizującym w tym przypadku może być prowadzenie tych robót poza okresem tarła ryb, zwłaszcza piskorza. Piskorz jest gatunkiem objętym ścisłą ochroną gatunkową oraz jest przedmiotem ochrony obszaru Natura 2000 Dolina

Noteci PLH300004. W przypadku płazów nie można wykluczyć stałego pogorszenia siedliska tej grupy organizmów. Obecnie w kanale, o którym wyżej mowa, woda stagnuje, co powoduje korzystne warunki do rozrodu płazów, natomiast połączenie kanału z obu kierunków z rzeką Notecią spowoduje, że stanie się on kanałem przepływowym, co może negatywnie wpłynąć na rozród płazów.

Na terenie obszaru Natura 2000 Nadnoteckie Łęgi PLB300003 obowiązuje Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 20 czerwca 2017 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Nadnoteckie Łęgi PLB300003 (Dz.Urz.Woj.Wlkp. z 2017 r. poz. 4760), a na terenie obszaru Natura 2000 Dolina Noteci PLH300004 – Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 3 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Noteci PLH300004 (Dz.Urz.Woj.Wlkp. z 2014 r. poz. 2924) zmienione Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 24 listopada 2015 r. (Dz.Urz.Woj.Wlkp. z 2014 r. poz. 2924). Zgodnie z Załącznikiem nr 2 Rozporządzenia Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu z dnia 2 kwietnia 2014 r. w sprawie warunków korzystania z wód regionu wodnego Warty (Dz.Urz.Woj.Wlkp. z 2014 r., poz. 2129) rzeka Noteć na odcinku od ujścia do Warty do ujścia Gwdy, czyli na odcinku na którym będzie realizowane przedmiotowe przedsięwzięcie, jest ciekim szczególnie istotnym dla zachowania ciągłości morfologicznej, na których drożność morfologiczna jest niezbędna dla spełnienia przez elementy biologiczne wymagań określonych dla dobrego stanu lub potencjału ekologicznego jednolitych części wód powierzchniowych i stanowiące najważniejsze korytarze migracyjne ryb oraz miejsca ich tarlisk i dorastania form młodocianych. Zgodnie z Załącznikiem nr 4 ww. Rozporządzenia Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu rzeka Noteć od ujścia Drawy do ujścia Gwdy jest rzeką, dla której minimalne wymagania ciągłości morfologicznej określone zostały na podstawie minimalnych wymagań dla łososi i węgorza. Z informacji uzyskanych przez Regionalnego Dyrektora w Instytucie Zoologii Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu w 2020 r. (dr Janusz Golski) wynika, że niska liczba łososi i troci wędrownych wpływających do rzeki Bukówki (górny odcinek Noteci), pomimo zarybiania rzeki tymi gatunkami, może świadczyć o niskiej skuteczności istniejących obecnie przepławek na rzece Noteci. Ponadto z analizy „Ekspertyzy na potrzeby uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony obszaru Natura 2000 Dolina Noteci PLH300004” (Rosadziński S. Poznań, grudzień 2018) (ss. 323-324) wynika, że wśród zagrożeń dla populacji piskorza wskazano m. in. istniejący system śluz na rzece Noteci oraz jazów i zastawek na mniejszych ciekach w dolinie zalewowej. Wskazano także (s. 320), cyt.: „odcinek Noteci od Wielenia do Ujścia przegrodzony jest piętrzeniami 10 śluz, przy których istniejące przepławki, wobec niewłaściwego usytuowania i wadliwej konstrukcji, najprawdopodobniej nie spełniają swego zadania”.

Mając na względzie powyższe ustalenia oraz fakt, że w związku realizacją przedsięwzięcia nie można wykluczyć jego znaczącego negatywnego oddziaływania na siedliska przyrodnicze i gatunki zwierząt będących przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000 – obszaru ochrony siedlisk Dolina Noteci PLH300004, Regionalny Dyrektor stwierdza konieczność przeprowadzenia w drodze uzgodnienia oceny oddziaływania przedmiotowego przedsięwzięcia na ww. obszar Natura 2000.

Raport powinien zawierać obecny opis zagospodarowania przestrzennego, opis szaty roślinnej, a także informacje o stwierdzonych chronionych gatunkach roślin, zwierząt, w tym ptaków lęgowych, płazów i ryb. W przypadku ptaków lęgowych inwentaryzację należy przeprowadzić zarówno na terenie przedsięwzięcia, jak i w co najmniej 100 m strefie buforowej. Należy wskazać stwierdzone gatunki ptaków, liczbę par oraz kategorie lęgowości oraz ocenić wpływ przedsięwzięcia na środowisko przyrodnicze.

Należy także wskazać przewidziane działania minimalizujące względem poszczególnych komponentów środowiska przyrodniczego. W szczególności należy ocenić wpływ przedsięwzięcia na ciągłość korytarza ekologicznego, jakim jest rzeka Noteć wraz z działaniami minimalizującymi, jakimi przede wszystkim jest montaż barier elektrycznych dla ryb. Jednakże propozycje montażu barier dla ryb muszą być poprzedzone opisem stanu technicznego i skuteczności obecnie istniejącej przepławki. W przypadku wystąpienia wątpliwości co do skuteczności działania obecnie istniejącej przepławki należy w raporcie przedłożyć propozycje jej przebudowy, jak to opisano w k.i.p. lub propozycje budowy nowej przepławki. Przebudowa przepławki powinna uwzględniać rzeczywistość prawną tego obiektu, tj. objęcie go ochroną konserwatorską. W raporcie należy w miarę możliwości szczegółowo przedstawić parametry przepławki, tj.: prędkość przepływu wody, długość przepławki, liczbę komór, różnicę poziomu wody między komorami i głębokość wody w komorach. Przy opisie istniejącej przepławki oraz w przypadku jej przebudowy lub budowy nowej można wykorzystać zalecenia zawarte w publikacji: Nawrocki P. (red.). 2016. Przepławki dla ryb. Projektowanie, wymiary i monitoring. Fundacja WWF Polska. Warszawa s. 74 (publikacja dostępna w wersji pdf). Jednak należy mieć na uwadze fakt, iż obecny skład gatunkowy ichtiofauny na skutek przerwania ciągłości biologicznej rzek różny jest od stanu potencjalnego. Dotyczy to głównie ryb reofilnych (Witkowski A. i in. 2007. Reofilne ryby karpiowate dorzecza Odry. Roczniki Naukowe PZW, t. 20, s. 5-33). Zatem optymalnym rozwiązaniem byłoby, gdyby przepławka spełniała wymagania ryb nie tylko obecnie występujących w rzece Noteci, ale stwierdzonych także w przeszłości, w tym dla takich gatunków ryb reofilnych, jak: kleń, brzana, certa, tj. ryb o mniejszych „umiejętnościach pływackich”, jak również dla bezkręgowców. Dno przepławki powinno być wyłożone przed zastygnięciem betonu różnej wielkości kamieniami i żwirem, co pozwoli zredukować prędkość przepływu wody przy dnie i stworzy miejsca schronienia dla małych ryb. Wejście do przepławki zarówno w dolnej wodzie, jak i w górnej wodzie powinno być usytuowane przy brzegu, przy kącie nie większym, niż 45°, optymalnie równoległe do nurtu głównego. Prąd wabiący wody wypływającej z przepławki powinien być nieco szybszy od prądu wypływającego z jazu i jego prędkość powinna się zawierać w przedziale 0,5 – 1,5 m/s. Przepławka nie może kończyć się w toni wodnej – połączenie przepławki z dnem rzeki należy wykonać w formie rampy dennej o nachyleniu 1:1,5 – 1:2 lub narzutu kamiennego. W celu ograniczenia ryzyka skaleczeń ryb przegrody i szczeliny w komorach powinny być wykonane z drewna. W przypadku przebudowy przepławki, powinna ona zostać wykonana przed oddaniem do użytkowania MEW, a jej parametry powinny w szczególności uwzględniać wymaganie łososa atlantyckiego i węgorza.

Raport powinien także zawierać analizę wpływu przedsięwzięcia na krajobraz priorytetowy o nazwie „Dolina Noteci Osiek nad Notecią – Walkowice” z przewidzianymi działaniami minimalizującymi. W raporcie powinna także znaleźć się analiza oddziaływania przedsięwzięcia na przedmioty ochrony obszarów Natura 2000 oraz gatunki ptaków z powodu których wyznaczono obszar ważny dla ptaków ze wskazaniem działań minimalizujących potencjalny negatywny wpływ na te zwierzęta, w szczególności w okresie lęgowym ptaków i migracji ptaków. Należy także odnieść się do zapisów planów zadań ochronnych obszarów Natura 2000. W raporcie należy także uwzględnić działania minimalizujące wpływ przedsięwzięcia na krajobraz obszaru chronionego krajobrazu oraz krajobrazu priorytetowego, a także należy odnieść się do celów utworzenia obszaru chronionego krajobrazu.

W zakresie raportu zawartym w niniejszym postanowieniu uwzględniono także kwestie związane z oddziaływaniem planowanego przedsięwzięcia na wody powierzchniowe, tj. rzekę Noteć. Wskazano na potrzebę przedstawienia analizy wraz z oceną oddziaływania planowanej MEW na rzekę Noteć oraz tereny do niej przyległe w miejscu realizacji przedsięwzięcia oraz w jego otoczeniu, ze szczególnym uwzględnieniem zmian hydrologicznych poniżej i powyżej miejsca realizacji planowanego przedsięwzięcia, a także na przedstawienie analizy w zakresie funkcjonowania przedsięwzięcia w kształcie opisanym w k.i.p. pod kątem możliwości wystąpienia oddziaływania skumulowanego z innymi przedsięwzięciami o tym samym charakterze (inne jazy i budowle hydrotechniczne na rzece Noteci zlokalizowane w odległości

mogącej prowadzić do skumulowanego oddziaływania z przedsięwzięciem objętym rozpatrywanym wnioskiem).

Raport o oddziaływaniu na środowisko powinien być wykonany zgodnie z art. 66 ustawy ooś, w formacie wskazanym w rozporządzeniu Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 17 marca 2022 r. w sprawie formatu dokumentu zawierającego wyniki inwentaryzacji przyrodniczej oraz formatu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko (Dz. U. poz. 652). Ustalając zakres raportu wskazano, że powinien on zawierać szczegółową i wnikliwą analizę aspektów związanych z ochroną przed hałasem oraz z ochroną przyrody i bioróżnorodnością. W opinii wskazano również na konieczność określenia wpływu przedsięwzięcia na zmiany klimatu i adaptacji do postępujących zmian klimatu.

Biorąc pod uwagę powyższe należało postanowić jak w sentencji.

POUCZENIE

Na niniejsze postanowienie nie przysługuje zażalenie. Postanowienie to można zaskarżyć w zażaleniu, o którym mowa w art. 65 ust. 2 ustawy ooś.

Regionalny Dyrektor
Ochrony Środowiska w Poznaniu
Marcin Nowak
(podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym)

Otrzymują:

1. IOZE Invest Sp. z o.o., ul. Skrajna 41a, 25-650 Kielce – wnioskodawca
2. Burmistrz Trzcianki – z prośbą o poinformowanie pozostałych stron postępowania o niniejszym postanowieniu
3. aa